

دوره نهم تفهیمیه

جلسه ۱۱۶

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(یعنی مذاکرات اول فروردین ۱۳۵۳)

دوشنبه سوم دی ماه ۱۳۱۳ - ۱۶ رمضان ۱۳۵۳

شماره مسلسل : ۶۹۰

قیمت اجزای { سالیانه : ۱۰۰ ریال }
داخله : ۲۰ ریال
تک شماره : دو ریال

مطبعه مجلس

گرنج ۲۴ آوریل ۱۹۲۶ در پاریس از طرف نمایندگان دولت شاهنشاهی باضام رسیده تصویب مینماید .

رئیس - بماده واحده و هفتم ماده قرار داد اعتراضی فرسیده است آقایانیکه با تصویب لایحه قرارداد بین المللی اتمیل رانی و ماده واحده موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر نمایندگان قیام نمودند) تصویب شد .

۴ - بقیه شور ثانی و تصویب لایحه اوقاف]

رئیس - پیشنهاد آقای جمشیدی قابل توجه واقع شده بود در ماده ۴ یکمسیون ارجاع کردیم راپرت اکمسیون فرائت میشود :

خبر کمسیون

کمسیون معارف دو فقره پیشنهاد آقایان نمایندگان محترماً که در موقع شور ثانی لایحه اوقاف قابل توجه شده و یکمسیون ارجاع شده بود تحت شور و مذاکره قرارداد و بالاخره بقصر ۲ ماده ۹ را بطریق ذیل اصلاح نموده و راجع بماده ۱۰ با توضیحاتی که از طرف آقای کفیل وزارت معارف داده شد عن خبر سابق تأیید و اینک خبر آنرا برای تصویب مجلس مقدس تقدیم مینماید :

تصویر ۲ - وزارت معارف و اوقاف عواید حاصله از حق الطظار را بعد از مخارج وصول که نباید از صدی ده کل عایدات مزبور تجاوز کند بصرف ساختمان و تعمیرات ابنیه تاریخی و مرمت مدارس قدیمه و اماکن و آثار مقدسه ملی خواهد رسانید . در صورتی که موارد مصرف در حوزه وقف باشد حق تقدم خواهد داشت .

رئیس - آقای دیبا .

طباطبائی دیبا - مسئله استثنای مخارج وصول در لایحه دولت کاملاً روشن نبود در کمسیون در شور دوم این مسئله مخارج وصول استثناء شده بعد پیشنهادی هم آقای جمشیدی فرمودند و مورد توجه هم شد و بعد از جلسه سابق که کمسیون معارف تشکیل شد بالاخره توافق شد در صدی ده ولی بنده اساساً در استثناء مخارج وصول هم چه صدی پنج باشد چه صدی ده که مذاکره اش بود چه مقدار دیگر مخالفم در شور اول هم در کلیات عرض کردم مسئله اوقاف قانونش برتر نبی

مجلس هم چنانچه مشاهده فرمودید با کثرت این پیشنهاد را قبول کرد و بعد چنانچه فرمودید این موضوع در کمسیون قریب یکساعت مطرح شد و در اطراف این موضوع زیاد بحث شد و این طور تصمیم گرفتند که مخارج از صدی ده تجاوز نکند آقایان هم همه قبول کردند حالا حضرتعالی میفرمایند بیاز این را بهم بزیف و زینب دیگر بکنیم تصور می کنم ورودی ندارد و باز باید یکمندی در این موضوع بحث کنیم و خواهش میکنم از حضرتعالی که این قسمت را موافقت فرماید مطابق پیشنهادی که آقای جمشیدی فرمودند و ایشان را هم راضی کردیم این بگذرد اما قسمت دیگر راجع باینکه رئیس معارف علیحده باشد و رئیس اوقاف علیحده باشد این البته موضوعی است که مربوط بشکلات وزارت معارف است آرزایم لایحه وزارت معارف همینطور که فرمودید باید بسط داشته باشد و آرزایم ابد و اریم بزودی یک وضعیت خوبی انتظامه بگیرد و عملی شود .

جمعی از نمایندگان - مذاکره کافی است .

رئیس - آقایانیکه بماده نهم با اصلاحی که در تصویر دوم شد و فرائت شد موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده دهم :

ماده ۱۰ - نظامنامه راجع بطرز اداره موقوفاتی که اداره آن با وزارت معارف و اوقاف است و طرز اجرای نظارت در موقوفاتی که وزارت مزبوره نظارت دارد و نظامنامه تعیین مصارف موقوفاتی که مجهول المصرف و یا مصرف آن مطلق میراث و یا صرف منافع آن در مصرفی که واقف قرار داده متمذ است و همچنین نظامنامه اجرای مواد این قانون را باید وزارت اوقاف تنظیم کرده و پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجرا گذارد .

رئیس - آقای اورنگ .

اورنگ - موافقم .

رئیس - آقای روحی .

روحی - من خواستم خاطر محترم آقای کفیل

وزارت معارف را نسبت باین عراض خودم جلب کرده باشم بکمردهان خبری در غالب نقاط ایران یکموقوفاتی را برای بهترین معارف یعنی مرضخانه وقف کرده اند کرمان ماهم خوشبختانه دارای همچو مرضخانه است که از موقوفات مرحوم نورالله خان بنام مرضخانه است تأسیس شده است و چندین ملک مرغوبه این سرحد خبر برای شاید شصت تختخواب در کرمان وقف کرده است همینطور موقوفات مرحوم امینی در قزوین که غالب آقایان اطلاع دارند که آن مرد خیر هم بهترین ملک خودش را برای مرضخانه اختصاص داده و وقف کرده ولی بنده از این دو جا که اطلاع دارم کرمان و قزوین آنطوری که باید بمصرف برسد نرسد همه ساله یک صورتهالی اینها تنظیم میکنند و یک مخارج بهبوده تعداد میکنند و بهر وسیله شده باضام میرساند و مال وقف را که بایستی حقیقه صرف بهترین خیرات و میراث و غیره و بدیختها بکنند نمیکند چالا اگر بنده وضع مرضخانه کرمان را اینجا بخواهم بیان کنم حقیقه تأیر آورد است ممکن است بعضی آقایان مسوق باشند مثلاً دیده شده که یک نفر میخواهد مرضخانه را بزرگ کند چند نفر از نوبی کوچی میرند روی تختخوابها می خوابند و اینها میشوند مریض که یک نفر از طرف اداره آمده تماشا کند قدری نظارت و کنترل کند تا رفت اشخاص هم از تختخواب پا شده و میروند این وضعیت رفت آورد است و بدیختها یک عکس العمل بدی در ده بنده از آن بیشتر هراسناکم و آن این است که این خیر را می بیند مردمانی که میخواهند اقدام باینکار بکنند و تکیه باین دیدند خود در بی میکنند و این واقعا ضررش خیلی زیاد است . من مترصد بودم در این لایحه اوقاف تکلیفی برای این قسمت از موقوفات مخصوصاً موقوفاتی که صرف مرضخانه است یک توجه بیشتری بکنند و تحت نظر وزارت معارف و اوقاف اینها اداره شود و از حیث و میل جلوگیری شود یک متولی جز آن حقی که دارد ده یک باعلی حسب مائروه الواقف بیشتر این حق ندارد که صورت سازی کند حساب سازی کند و هر سال یک تمبر دولتی صورت بدهد و حق مردم را از بین ببرد بنده مترصد هستم

حالا اگر در قانون پیش بینی نکرده اند بایدوری میکنم که در نظامنامه تربیتی بدهند که آنها تحت نظر وزارت معارف بماند و طیب و جراح خوب در آنجا کار کنند چون حالا ندارد و غالب آنها چند نفر طیب مجاز و مردم بی اطلاع از من آنجا طبابت میکنند این خیلی قابل دقت و رسیدگی است مخصوصاً خاطرشانرا بر مضایقه نوری در کرمان و امینی در قزوین جلب میکنم و امیدوارم يك توجه بیشتری بکنند و اگر اجازه بدهند در قانون بنده يك ماده الحاقیه پیشنهاد میکنم که اینگونه مرخصخانه ها در تحت نظر وزارت معارف اداره بشود یا اگر این عمل را ندارند در نظامنامه يك تربیتی بدهند که آنها مطابق روح واقف خرج بشود و واقفاً خوشنود بکنند ارواح مردگانی را که برای کار خیر اقدام کرده اند و تشویق بکنند زندگانی را هم که بخواهند از این اعمال غیر بکنند .

رئیس - آقای اورنگ .

اورنگ - بنده در ماده موافق بودم و آقای

روحی و حتی بیان فرمودند من مخالفی را منتظر بودم که جواب عرض کرده باشم ولی هیچ مخالفتی را ایشان در ماده مطروحه نداشتند بلکه حقیقتاً موافقت داشتند و تذکری هم که دادند بسیار بی مورد و بسجل بود بندهم در تأیید بیانات ایشان همیشه عرض میکنم و خاطر ایشانرا از بکسب مطمئن میازم که البته اگر در سراسر مملکت ایران مردمانی که در این هزار و چند صد سال موقوفاتی را وقف کرده اند که برای کارهای خیر صرف شود اگر صرف میشد و عایدی هر موقوفه را بصرف معیشتش میرسانند این قانون در این جلسه و در این شب بمجلس شورای ملی نمی آمد آن صرف نکردنها و آن عمل نکردنها و آن انحراف از وظیفه ها موجب آمدن این قانون بمجلس شورای ملی است و جمیع نمایندگان که باین قوافه بشاش و جبهه باز حقیقتاً این قانون را استقبال کردند برای همین بود که از امروز بعد هر کس هر موقوفه را اعم از اینکه بنیادی است یا متولی است یا ناظر است یا دخل و تصرفی در این موقوفه ها دارد با نظارت وزارت معارف

ظواهرند کرده بود چنانچه نظامنامه اینگونه متداول است یا و همین خواهد کرد باطلاتی مبراز و خیرات است همین نتواند کرد ولی يك اولیائی که در دست متولیان است وزارت معارف و اوقاف آنجا مداخله نتواند مجهول المعرف است و امتنع است آنجا دیگر این نظامنامه نباید شامل بشود حالا میدانم این نظامنامه که تنظیم خواهد شد راجع بموقوفاتی است که وزارت معارف نظارت دارد بموجب قانون اینگونه در مطابق موقوفات است و ولو اینکه متولی نداشته باشد این را نخواستیم يك توضیحی بدهند .

رئیس - آقای مؤید احمدی .

مؤید احمدی - عرض کنم در این ماده تقریباً موضوع لازم است نظامنامه آنها را بنویسند بکسب موقوفاتی است که مطابق قانون خود اداره اوقاف مداخله دارد بنی مجهول التولیه است قسمت دوم نظارت بر اعمال متولیان است آنها را که ملك موقوفه مسلم است و متولی مخصوص دارد وزارت معارف باید نظارت بکنند که عایدات آن چقدر است و صحیحاً صورت بدهند و يك قسمت مخارج است که علی ماقره اوقاف بصرف برسد پس این طریقه نظارت چه تزیب بسازد باشد البته نظامنامه میخواهد که مطابق آن نظامنامه نظارت خودش را جریان بدهد بکسب سوم راجع بموضوع مجهول المعرف و متعذر المعرف است باینکه موضوع دیگر که در کمیسیون هم بنده پریش برض رساندم موقوفاتی داریم که يك مبلغ معینی تعیین کرده است برای مصارفی بنی در دوره واقف مرز تو مان عایدی داشته هزار تومان برای آن خرج معین کرده است به اسم و رسم معین حالا عایدات موقوفه زیاد شده آن قسمت زاید المعرف است که آنها جزو مجهول المعرف محسوب است پس طریقه بصرف رساندن آنها هم البته نظامنامه میخواهد . ز آن گذشته در قانون سابق (یا ز بنده تکرار میکنم قانون سابق لغو نشده است) تصریح نمود که وزارت معارف میتواند عایدات موقوفات مجهول المعرف و متعذر المعرف را صرف تعلیمات عمومی و فوائد عامه بکند این عین عبارت قانون

اینکه البتة نظر وزارت معارف آنها نظامنامه اینگونه این است که ماده ۱۰ تمام این نظریات را گرفته این نظامنامه را در وزارت معارف و اوقاف نوشته بنویسند و يك ذوق رسانند و اجرا کنند .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .
رئیس - آقایانیکه آماده دهم مواظت دارند قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده الحاقیه از طرف آقای آیت مرآت پیشنهاد شد .

پیشنهاد آقای مرآت :

ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد میکنم
ماده الحاقیه - شرایط وقف اموال غیر منقول بقرارداد ذیل خواهد بود :

- ۱ - تنظیم وقتنامه رسمی باضای واقف یا قائم مقام شرعی او طبق وصیت نامه .
- ۲ - تصرف دادن وقف بمتولی .

رئیس - آقای مرآت

میرزا موسی خان مرآت - منمویشده این است که خصوصاً این اوقات که محضر رسمی تشکیل شده است بیل و ذلالت هر کس که میخواهد اموالی را وقف کند استمثنی را بموجب يك کاغذی وقف بگذارد مسلم باشد که ملك او است و میتواند مثل تمام معاملات در بکسب معترض رسمی وقتنامه تنظیم کند و بصرف متولی هم بدهد مطابق مقررات و او صورت وقف پیدا کند .

رئیس - آقای افروز .

افروز - مقصود آقای مرآت کاملاً الان فراهم است . وقتهم مثل سایر معاملات در محضر رسمی تنظیم میشود و در جاهای هم که محضر رسمی نیست در قانون رسمی است و آنجا هم که در قانون رسمی موجود نیست مقرراتهم دارد . قانون مدنی و سایر قوانین ما در باب کلیه معاملات تکلیفی معین کرده وقف شرعی هم يك شرایط و مقرراتی دارد که اصلاً بدون آنها وقف باطل و ضحوق پیدا نمیکند . یکی از آن شرایط قبض است . پس مقصود

بها کاملاً تمام است و اضافه کردن این علاوه بر آنکه
قانون است و مجلس بدین قانون نیست یکسوه قاضی هم
ایجاد میشود که در هر مورد برای هر مأموریت بهاداران
باید بکفالت هم برای هرز اجرای آن نوبت و این
نخوب نیست (صحیح است - کافی است)

میرزا یوسف خان مرآت - مزد میدارم
ولیس - مذاکره در کلیات آخر است . مخالفی
نیست . آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - بنده يك پیشنهادی کردهام در ماده
دو که موقوفاتی که تولیتش با سلطان عصر است اصلاً
مشمول این قانون نباشد مقصود بنده از این پیشنهاد این
بود که موقوفاتی که اداره کردنش با سلطان عصر است
اعم از تصدی و تولیت از این قانون معاف باشد . ولی
بد پیشنهاد کمان میکنم کله تصدی افتاده است خواستم
عرض خود را این جا بیان کنم در شور کلیات آخر
لااينکه مجلس موافقت کند یا بنده و یا تأمین این
نظر به این قانون تقبی شود . (صحیح است)

ولیس - آقای امیر .

امیر - اوایل قانون گذاری مخصوصاً در دوره
دوم یکی از چیزهایی که خیلی توجه عموم را بخودش
جلب نموده قانون اوقاف بود و حال آنکه قوانین زیادی هم
لازم داشتیم قوانین عدلی هنوز هم بمجلس نمانده بود
و در کسبوت بود . مسئله اوقاف بقدری خراب و بی
ترتیب بود که و کلاً را متوجه کرد قانون شعبان ۱۳۲۸
و این گذراندند و ملاحظه فرمودید همین نکته را که آقای
دکتر طاهری فرمودند در اینجا تذکر شدند و یکماده
اضافه کردند که تولیت آنچه که راجع به سلطان عصر
است بشمول نباشد همانطور این دوره هم یکماده اضافه
شد چنانچه آقای دکتر طاهری فرمودند . ولی يك
نکته را بنده لازم میدانم عرض کنم : در شور دوم
يك مذاکرانی در اینجا و خارج راجع بتبدیل موقوفات
گفته شد موقوفات آستانه را برداشته اند و تبدیل کرده اند
و مریضخانه ساخته اند . خوب کاری کرده اند و مناسب
است نظار آن در همه جا عملی شود . موقوفات آستانه
که تحت توجهات اعلیحضرت همایونی اداره می شود
این موردش محل این است که يك موقوفه معلوم المصرف

با برپا شده اند و مریضخانه ساخته اند ۱۱ در صورتی که
اینطور نیست و برای اینکه این مطلب را توضیح بدهم
لازم است عرض کنم بطوریکه در آقايان نمایندگان
و با اختصاص نمایندگیان خراسان - بروند آستانه
موقوفات عمده دارد که مجهول المصرف است مثلا
يك قسمت موقوفه طرفی است که یکی از موقوفات هم
است که سالی سی هزار تومان عایدی دارد و این
مجهول المصرف بود . همینطور موقوفه علم دشت مجهول
المصرف بود و همینطور موقوفات دیگر که با این بجه
شصت هزار تومانی که در این چند سال اخیر از موقوفاتی
دیگر پیدا شده و عایدات این موقوفات زیاد شده و
همینطور آن سی هزار تومان سابق حالا زیادتیر شده
از این عواید برداشته و این مصادف مناسب رسانده اند
ازحالا بعد هم باز عایدات موقوفات زیاد میشود مثلا
عواید املاکی که آقای دیرالسلطان وقف کرده اند
و همینطور دیگران . مقصود این است اوقاف زیادی
معین خواهد شد که میتوان با عایدی آن این مریضخانه را
اداره کند . و بهترین مصرف موقوفات مجهول المصرف
همانطور که آقای مؤید احمدی فرمودند این است که
بمریضخانه اختصاص بدهند . این مصرف از عواید آن
موقوفاتی نیست که معین باشد برای چیز مبنی مصرف
بشود . مقصود این است از آن عواید برداشته اند و اینجا
بگذارند . اینهایی که صرف شده از موقوفات مجهول
المصرف است و همینطور بکسبوت موقوفات متصرفه مصرف
است . مثلا بکسبوت از واقفین نوشته اند وقف پرورشانی
حرم مطهر آستانه شود این وقف پرورشانی بقدری
است در وقتنامه ها بنده یکی از اعضای بودم که در
چند سال قبل وقتنامه ها را نگاه کردم و دیدم که اگر
حقیقتاً شخصی بخواهد از روی وقتنامه ها روشنی را
عمل کند از شدت نور چراغ برق در آستانه عبور و
مرور نمیشود کرد باید با چراغهای ۲۵ شمعی معطل
دوست گشت و چشم را خیره میکند . پس همانطور
که آقای مؤید فرمودند اضافه بر مصرف داخل مجهول
المصرف میشود از اینجهت آمده اند اینها را برداشته اند
و صرف مریضخانه کرده اند و آنجا دار شده و خیلی
بمورد هم بوده است ولی چون مریضخانه بسنده از تومانی

خرج دارد هنوز آنطور که باید دائر نشده و امیدواریم
همه مردم یادگاری از خودشان بگذارند همانطور
اگر اینچنینان گذاردند . اما آن قسمتی که آقای
پیدا فرمودند تراوش نبود که در قانون ۱۳۲۸ آن
قسمتی که در دست وزارت اوقاف است جای خودش
بماند و بکسبوت دیگر هم نوشته و اهتمام وزارت مصادف
با اوقاف در مصرف موقوفات مجهول المصرف و آن
قسمتهایی که هست ، مقصود لفظ اهتمام است که کله
اهتمام هر دو را بگیرد . اگر میخواهند آوقت آن
قانون را بگذارند که بنده هم یکی از رای دهندگان
این قانون بودم چاره جز اینطور نوشتن نبود . و این
لفظ اهتمام یعنی سعی . تا اینکه بخواهد وزارت اوقاف
همه را بدست بگیرد . یعنی اگر بگویند که من میخواهم
يك مصرف دیگری برسانم مرا لااقل متنبه کنند بر
اینکه مثلا بهترین مصادف آن است که بمریضخانه صرف
شود یا بمصادف داده شود پس اهتمام الزام تا در خلاف
قانون ندارد مقصود قانون گذار این بوده که عرض
کردم و امشب هم آقائون نسخ شده . عقیده بنده این
است . (کافی است) .

عراقی - بنده کافی نمیدانم .
ولیس - آقای عراقی کافی نمیداند فرماید .
عراقی - بنده خیال میکنم در صحبت هایی که
جله قبل کردم یکسوه قاضی با سو نامی شده این
بود که در کلیات آخر اجازه خواستم رفع آن سو قاضی
با تمام را نموده باشم اگر آقایان اجازه میفرمایند عرض
کنم (اکثر نمایندگان - فرمایند) در وقتی که قانون
مطرح بود در ماده چهار وقت که قدری بنده صحبت
کردم اینطور تصور شد که نسبت باجزاء اداره اوقاف
و مصادف بنده خواستم توهینی بکنم در صورتیکه مقصود
بنده این نبود . اولاً بقول یکی از رفقا این قانون اوقاف
يك بدبختی دچارش شده که چند دوره آمده بمجلس
و تصویب نشده و رد شده ولی حالا چون خیلی خوب
است تصویب میشود . شاید آنها را که آمده و تصویب
نشده علتش این بوده که یا خوب نبوده و یا تمام
بوده ولی عقیده بنده این بسیار خوب قانونی است .

اگر چه در اینصورت آنچه از ایران که تحت اطمینان
اعلیحضرت همایونی بمجلس آمده همه ایران خوب
بوده و مجلس هم این جهت شروع گناده بمبراهیم
کرده شاید اگر سابق بود قانون خیلی بیج میداشت .
اما راجع به مذاکرات جلسه قبل بنده هیچ نظر سولی
نداشتم در آنوقتی که مذاکره میکردم حالا هم برای
این آمدم که عرض کنم نظریه در هیچ وقتی ندادم
و هر وقت هم در هر قسمتی که عراضی میکنم برای
آن وظیفه وجدانی است که بر بنده واجب است که
در هر موقع نسبت به قانونی نظریه که دارم و مطلب
لازمی که بنظر می آید حرفم را بزنم والا سوء ظن
ندارم .

مجلس وزارت معارف - در ضمن تشکر از آقای
عراقی که نسبت بکارکنان معارف و اوقاف فرمودند
بنده میخواستم که از همه آقایان نمایندگان مجترم تشکر
کنم از لحاظ خدمتی که انجام داده شده برای تصویب
این قانون اوقاف . قانون اوقاف در حقیقت قسم تقاضای
اخلاقی گذشتگان مایه برای اینکه گذشتگان بواسطه
گذشتن موقوفات اوقاف کرده اند حس کرم و بزرگواری
که در زاد ایرانی بوده است که ایرانیها همیشه در امور
خیر و اذرای کارهای عام المنفعه از همه چیز بگذشتند
و آنها را در راههایی که خیر عموم بوده است تقدیم کرده اند
(صحیح است) متأسفانه وضعیت اوقاف مثل وضعیت
سایر امور مملکت دچار يك اختلال و آشوب و بی
ترتیبی بود و حالا خوشبختانه نظر بانکه این موضوع
هم مثل سایر امور مورد توجه بنده کن اعلیحضرت همایونی
واقع شد این بود که ما این قانون را آوردیم و حالا
البته درصوابش هم آقایان نمایندگان شرکت دارند و
ما امیدواریم که موفق شویم که این قانون را مطابق
بیل آقایان عمل و اجرا کنیم چیزی را که وزارت معارف
و اوقاف از تصویب این قانون در نظر دارد این است که
بنده میخواستم بطور اجمال عرض کنم و ضمناً جواب
بسیاری از مذاکراتی که شده گفته شود که وزارت معارف
از نقطه نظر قانون اوقاف چند موضوع را در نظر دارد
که با وضع نظامنامه به آن موضوعات و آن مطالب

موانع بود در مرحله اول آید ملک است زیرا که ملک در یک ملک است و باید بود و آنرا در زمان ملک است و این به موقوفات و چون در وقت تقسیم است نسبت به آنها یک وضعت بدی ایجاد است اگر قنوت است خراب شده اگر دعوات است بهران شد اگر آیدی ساختمان است برین نند و وزارت معارف حتی التادیر سعی میکند برای آیدی و ترمی و عمران این املاک و نظر دولت هم مخصوصاً این امر توجه مردم و مخصوصاً در قسمت قانون فروش خالصجات و نسبت آنها مالیات ارضی این منظور را مورد توجه قرار داده است و روی همین نظر بوده است که مخصوصاً در جلسه گذشته یک نمره پیشنهاد شد که مرمت و قنوت موقوفه مقدم بر هر مصرفی است و خوشبختانه این مطلب هم در اغلب وقتها قید شده است و بنده آن نمره را فوراً با کمال میل قبول کردم . موضوع دوم که محل ابتلاء است مساعدت با امور عام المنفعه است که در قانون سابق با احتیاط در منافع عمومی غیر شده است از قبیل مدارس و مریضخانه و سایر امور . امور عام المنفعه هم همه اش مریضخانه است و چون آقایان پیشتر نظر دارند به مریضخانه عرض کردم ولی ممکن است بعضی امور دیگر باشد که خیلی خوب باشد چنانچه در همین سال گذشته موقوف شدیم با وجود اینکه دست و پا بسته بود و تکلیفی هم برای اوقاف تعیین نشده بود با وجود این ما موقوف شدیم با وسائل موجوده یک کار خیر را انجام بدهیم که از آنجمله طبع قنبر اولیاء و ذری است که یکی از آن مبلوعات بسیار خوب و کتب فیه است هم از قنطه نظر دیانت هم از قنطه نظر ادیان که یکی از کتب قدسی قدسی است از محل اوقاف مجهول المصروفه آرا طبع کردیم و همچنین ساختمان مدارس چنانچه یک مدرسه متوسطه را شروع کردیم در همدان که آقایان نمایندگان همدان مسبقاً همینطور در خراسان و آصفهان از محل ثابته اوقاف مجهول المصروف ساخته شد و همچنین یکی از جمله چیزهایی که ما در نظر داریم در این قانون موضوع مرمت و نگاهداری آثار ملی ایران است زیرا که آثار ملی ما همانطور که

اینها بود خراب است که گذشتگان ما برای نگاهداری این آثار ملی هم یکی از قبیل چیزهایی است که ایجاد ما برای ما گذاشته اند (انباری مؤخر علی است) و حقیقتاً این مفاخر است زیرا نشان میدهد ذوق و ذمه آنها سلیقه و قریحه و هوش ایرانی را و مسافری و سیاحتی که از اطراف ایران می آید در برابر اینها قدمه ایران را نظم خواهند کرد . آن ملی که دارای یکچه جوهر هم و هوش است و باید یک توجه بیشتری در نگاهداری آنها بود زیرا که اگر جواهر گرانبها آنها را بگویم تصور نشود که راه اغراق داشته باشد بلکه بنده معتقدم که از جواهر گرانبها هم قبس تر است برای اینک ممکن است که جواهر عوض و بدل داشته باشد ولیکن آثار و اینها که ما در آصفهان یاد فارس و خراسان با سایر نقاط ایران داریم اینها عوض و بدل نیازد و باید سعی کنیم از سرمایه که گذشتگان ما برای ما گذاشته اند اینها را حفظ کنیم و کار بسیار خوبی هم کرده ایم که نه تنها به ملک بلکه به عالم علم و صنعت هم خدمت کرده ایم و بزرگانی بوده اند در این ملک که به همه چیز این ملک خدمت کرده اند و از بزرگان آنها نام ایران معروف شده است مثل شرای ما فردوسی ما ، خیام ما ، حافظ ما ، سعدی و باید اینها تجلیل شوند (افسر - ابوعلی سینا) و این آثاری است که باید حفظ شود و این کارها بطور کلی از عواید خیرانی که گذشتگان ما گذارده اند خواهد شد چنانکه چندین قول در امتزاجه سپید محمد محروق در زیاده بود که یک آثاری برای خیام در آنجا ساخته شد و آنچه که برای خیام ساخته شد خیلی حقیر و نا قابل بود ولی در حقیقت موافق میل خود حکیم خیام که فیلسوف بود بنمایش و ظاهر منتقد بود یک مقبره خیلی مختصری برای او ساخته شد و این فوق العاده حسن اثر کرد و در موفقی که مستشرقین از آنجا عبور میکردند متأثر شدند خصوصاً اینکه مسبقاً بودند از نوشته جانات سیاحان سابق که همه از آن راه عبور کرده بودند که بدینخانه مقبره خیام را بصورت بدی دیده بودند و در سفرنامه های خودشان نوشته بودند . امیدواریم که انشاء الله با مساعدت و همکاری

نمایندگان محترم این قانون اوقافی که گذشته است عوائد آن بمصارف خیر و راه خوب برسد . رئیس - آقایانیکه با مجموع این قانون موافقت دارند ورقه سفید خواهند داد . (اخذ و شماره آراء بعمل آمده هشتاد و هشت ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۱۱۶ نفر با کثرت ۸۸ رأی تصویب شد . | ۱ - شور ثانی و تصویب لایحه راجع بمحصلین دبیرستانهای ملاحه |

رئیس - خبر از کمیسیون معارف راجع به محصلین دبیرستانهای ملاحه شور ثانی مطرح است

خبر کمیسیون

کمیسیون معارف در جلسه ۱۸ آذر ماه ۱۳۱۳ لایحه نمره (۲۹۰۳۳) دولت راجع بمحصلین دبیرستانهای ملاحه را برای شور ثانی با حضور آقای کلید وزارت معارف تحت شور قرار داده و بقره پیشنهادی آقای دکتر طاهری نماینده محترم مورد قبول واقع شده اینک خبر آنرا برای تصویب مجلس مقدس تقدیم

ماده واحد - محصلین دبیرستانهای ملاحه که داوطلب آموزگاری بوده و تحصیلات خود را در آن دبیرستان بر طبق پروگرام مصوب شورای عالی معارف در رشته مزبور تحصیل نمایند پس از فراغ از تحصیل در ذمه فارغ التحصیلان فائزین سراجای مقدسی محسوب و مشمول مقررات مربوطه قانون تربیت معلم مصوب ۸۹ اسفند ماه ۱۳۱۲ خواهد بود .

نمبره - لیسانس های فائزین سراجی عالی از سابق و لاحق مشمول قانون تربیت معلم خواهند بود . رئیس - اشکالی نیست (خیر) آقایانیکه یا ماده واحد بوضعی که قرائت شد موافقت دارند قیام فرمایند . (اغلب قیام نمودند) تصویب شد .

| ۵ - موافق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه | رئیس - کار دیگری فعلاً در دستور نداریم اجازه بفرمایند جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آینده چهارشنبه ۱۲ دی ماه مساوی با ۲۵ رمضان ساعت هفت بعد از ظهر دستور لوابیح عدلیه . (مجلس له ساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

- اسامی رأی دهندگان - آقایان : ایردی - جوجانی - دبستانی - حسن آقا مهدوی - انور - دکتر طاهری - میرزائی ملک مدنی - حاجی تقی آقا وهاب زاده - طالبخان - طالبخان - حسن خان تراکوزلو - میرزا علیخان و کلی - فتاح الاسلامی - آصف - دهستانی قنوی - مستم سنگ - طباطبائی دیبا - روحی - دکتر سنگ - بختیار - احتشام زاده - کمالی - لیلوانی - نوبخت - عراقی دکتر بهرامی - لایقانی - مهدوی خراسانی - اقبال - دکتر شیخ - مقدم - دهنا - دکتر امیر اعظم - دکتر سنجی - دهنو غریبی - دکتر ملک زاده - هدایت - افتخار - میرزا موسی خان سرآت - میرزا ایخان ساکیان - میرزا آسلی - تربیت - یانما کو نازی - دکتر لقمان - منصف - دبیر بهرامی - پشمی - محمد شبلی - رهبری - سلطانی - ملک زاده آسلی - ناصر - کازرونیان مسعود ثابتی - امیر نیور - مؤید احمدی - مزدی - صفاری - کفائی - خواجوی - معدنی جهانشاهی - میرزا محمد خان وکیل حاج غلامحسین ملک - عمرانی - اسکندری - مؤید لوامی - شیرازی - آقا رضا مهدوی - یان - کادف - پارسا - لرغی - انصاری سید کاظم پردی - نواب پردی - طاری - پرواری - لورنگ - فروزی - سرآت امین پوری - حسنعلی میرزا دولتشاهی - دکتر احتشام طهرانی - دولتی - ارگانی

قانون

اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد بین المللی اتومبیل رانی

ماده واحده - مجلس شورای ملی الحاق دولت ایران را بقرارداد بین المللی اتومبیل رانی که مشتمل بر ۱۲ ماده است و در تاریخ ۲۴ آوریل ۱۹۲۶ در پاریس از طرف نمایندگان دولت شاهنشاهی با امضاء و رسیده تصویب نموده این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سوم دی ماه یک هزار و سیصد و سی و سه شمسی به موجب مجلس شورای ملی رسیده.

رئیس مجلس شورای ملی - قاضی

قانون

اوقاف

ماده اول - اداره کردن موقوفاتی که متولی ندارد یا مجهول التولیه است با وزارت معارف و اوقاف ایشو و در صورتیکه متصدی داشته باشد ممکن است وزارت مزبوره در دست او ابقا نماید.

تبصره - مقصود از مجهول التولیه آن است که متولی شخصی معین یا اشخاص معین و یا رجوع اوقاف که بالاخره منطبق با شخص معینی میشود معلوم نباشد.

ماده دوم - نسبت بموقوفات عامه که متولی مخصوص دارد وزارت معارف و اوقاف نظارت کامل داشته و بر طبق مواد ۶ و ۷ قانون اداری وزارت معارف و اوقاف مصوب شعبان ۱۳۲۸ و ضمیمه آن رفتار خواهد نمود.

تبصره ۱ - عمران و آبادی رقبات موقوفات بر هر مصرفی مقدم است.

تبصره ۲ - موقوفاتی که تولیت آن با سلطان عصر است مشمول این قانون نخواهد بود.

ماده سوم - اموال غیر منقول که بر حسب نذر و یا وصیت یا حبس منافع آن بطور دائم یا در مدتی کم کثر از ۱۸ سال باشد برای مصارف عامه تخصیص داده شده مشمول مواد ۱ و ۲ این قانون خواهد بود.

تبصره - نظارت وزارت اوقاف در جمع و خرج مؤسسات خیریه و همچنین نظارت در آبهائی که وقف بر شهرها است مجانی خواهد بود.

ماده چهارم - وزارت معارف و اوقاف در موقوفات خاصه باستثناء موارد ماده ۷ مداخله ندارد.

ماده پنجم - در موقوفات عامه که اداره آن مستقیماً با وزارت معارف و اوقاف است از حیث تقاضای ثبت و اعتراض بر ثبت و اقامه دعوی و طرفیت در دعوی و غیره وزارت مزبوره مانند متولی منصوص خواهد بود و در موقوفات عامه که نظارت آن با اداره اوقاف است حق تقاضای ثبت و اعتراض بر آن و اقامه دعوی دارد و اگر متولی طرف دعوی واقع شده باشد میتواند بعنوان ذلت داخل در محاکمه شده و در صورت محکوم شدن متولی بر حکم اعتراض نماید.

تبصره - در موقوفات خاصه هر گاه تقاضای ثبت بعنوان ملکیت شد وزارت اوقاف مکلف است اعتراض دهد.

ماده ششم - در موارد مذکور در ماده قبل وزارت معارف و اوقاف از پرداخت مخارج مجا که معاف خواهد بود چنانچه ملک عایدی داشته باشد و در تصرف وزارت اوقاف باشد یا بموجب حکم قطعی بتصرف وزارت مزبور در آید باید بعداً مخارج مجا که را بپردازد.

ماده هفتم - بیع وقف و تبدیلی آن در موردی که مطابق مواد ۸۸ و ۸۹ قانون مدنی جائز است باید به اطلاع و

تصویب وزارت معارف و اوقاف و با رعایت ماده ۱۰ قانون مزبور واقع شود و هم چنین است اجاره موقوفات خاصه
 که بیش از ده سال باشد

ماده هشتم - در مواردی که اداره تحقیق اوقاف خائن بودن متولی را احراز نمود موقعا نظاری بر او خواهد
 گذاشت و اداره اوقاف در محاکم صالحه اقامه دعوی نموده پس از اثبات خیانت متولی برای ضم این اداره مدعی عمومی
 مراجعه مینماید که مطابق مقررات برای ضم این اقدام شود و ممکن است در اینصورت خود اداره اوقاف بتواند امین
 منضم معین گردد

ماده نهم - حق التولیة موقوفاتی که مستقلا وزارت اوقاف اداره مینماید مطابق وقف نامه خواهد بود و در صورت
 عدم وقفنامه يك عشر از عایدات خالص دریافت و بجزای نظارت در سایر موقوفات عامه وزارت اوقاف نیم عشر
 از عراید خالص دریافت میدارد

بصره ۱ - نسبت به موقوفات مریضخانه ها و مدارس وزارت اوقاف صدی سه حق التولیة و صدی دو حق النظاره
 دریافت خواهد نمود

بصره ۲ - وزارت معارف و اوقاف عراید حاصله از حق النظاره را بعد از مخارج وصول که نباید از صدی ده
 کل عایدات مزبور تجاوز کند بمصرف ساختمان و تعمیرات ابنیه تاریخی و مرمت مدارس قدیمه و اماکن و آثار مقدسه
 ملی خواهد رسانید در صورتیکه موارد مصرف در حوزه وقف باشد حق تقدم خواهد داشت

ماده دهم - نظامنامه راجع طرز اداره موقوفاتی که اداره آن با وزارت معارف و اوقاف است و طرز اجرای نظارت
 در موقوفاتی که وزارت مزبوره نظارت دارد و نظامنامه تعیین مصارف موقوفاتی که مجهول المصرف و یا مصرف آن مطلق
 میراث و یا مصرف منافع آن در مصرفی که واقف قرار داده متعذر است و همچنین نظامنامه اجرای مواد این قانون را
 باید وزارت اوقاف تنظیم کرده و پس از تصویب هیئت دولت بموقع اجرا گذارد

این قانون که مشتمل بر ده ماده است در جلسه سوم دی ماه یک هزار و سیصد و سیزده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی
 رسید
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به فارغ التحصیلان دبیرستانهای فلاحی

ماده واحده - محصلین دبیرستانهای فلاحی که داوطلب آموزگاری بوده و تحصیلات خود را در آن دبیرستان
 بر طبق پروگرام مصوب شورای عالی معارف در رشته مزبور تعقیب نمایند پس از فراغ از تحصیل در زمرة فارغ التحصیلان
 دانش سزاهای مقدماتی محسوب و مشمول مقررات مربوطه قانون تربیت معلم مصوب ۱۹ اسفندماه ۱۳۱۲ خواهد بود
 بصره - لیستاسیه های دانش سرای عالی از سابق و لاحق مشمول قانون تربیت معلم خواهند بود

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سوم دی ماه یک هزار و سیصد و سیزده شمسی بتصویب مجلس
 شورای ملی رسید
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر